

Dato: 29.november 2011
Vår ref: 434.21.-2010/tpu
Deres ref:
Deres dato:
Saksbeh, tel.: Tor Punsvik, tlf. 38 17 66 77

Søkere av erstatning for skader
på bufe voldt av freda rovvilt
i Vest-Agder 2011 m.fl.

Orientering om skadedokumentasjon og behandling av erstatningssøknader i Vest-Agder i 2011.

Nærmere 80 000 sau og lam nytter utmarksbeite i Vest-Agder årlig. Et betydelig antall sau og lam går tapt, og disse tapene er i første rekke knyttet til sjukdom, ulykker og rovviltangrep. Dessverre er det kun en beskjeden del av tapt bufe i fylket som blir funnet, og som kan gi grunnlag for å vurdere hvordan ulike tapsårsaker fordeler seg. Dette har blant annet med terrengforhold å gjøre og at døde dyr omsettes raskt i naturen sommerstid.

Den statlige miljøvernforvaltningen dekker i henhold til regler og forskrifter dokumenterte og sannsynliggjorte skader som er voldt av freda rovviltarter: bjørn, ulv, jerv, gaupe og kongeørn.

Statens Naturoppsyn (SNO) har ansvaret for å dokumentere og registrere freda rovvilt, herunder bistå bufenæringen med kadaverundersøkelser når det er mistanke om skader voldt av freda rovvilt. Til å bistå seg har de et nettverk av 4 rfarne og godt skolerte lokale rovviltkontakter.

Svært få kadaver av husdyr er av SNO sannsynliggjort drept av freda rovvilt i 2011. I mars ble et kje dokumentert drept av kongeørn på øya Songvår i Søgne og 21. juli ble ei søye dokumentert drept av bjørn på Kittelstad i Åseral. I samme tidsrom ble det også funnet spor av bjørn øst for Kyrkjebygd og 2. august ble det også funnet spor ved Skomedal i Bygland.

Fra 3. september ble det funnet sauer drept av bjørn i Tokke i Telemark, og det er grunn til å anta at dette er samme dyret som besøkte Agderfylkene.

Sjøl om det ikke foreligger andre dokumenterte skader tyder tapsmønsteret (stor andel tap av søyer) i en del besetninger i østre del av Åseral og deler av Bygland på at bjørn har drept sau.

I de tilfeller der skader av kongeørn og gaupe er sannsynliggjort kan dette få betydning for erstatningsutbetaling året etter.

I 2010 sannsynliggjorde SNO to tilfeller av kongeørnsskader, vest for Nåvatn i Åseral og i Homstøldalen i Hægebostad.

Erstatningene for skader på bufe voldt av fredet rovvilt blir gitt etter: «Forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt», fastsatt ved K.gl. res. av 2. juli 1999. Frist for å søke erstatning er **1. november** og skal fremmes på egne skjemaer.

Normaltap

Fylkesmannen benytter følgende satser for beregning av normaltap:

Normaltap i prosent	Sau	Lam
Ytre bygder (primært skogsbeiter)	3	7
Fjellskog (primært bjørkeskog)	2	4
Snaufjell	1,5	3

I de områder hvor det er dokumentert eller sannsynliggjort at fredet rovvilt har gjort skader på sau, har miljøvern avdelingen lagt disse % -satsene til grunn ved fastsettelse av erstatningene.

Ved ulike mangler i besetningen økes normaltapsprosenten etter følgende oppsett:

	Sau	Lam
Husdyrkontroll		+ 1%
Organisert beitebruk	+ 1%	+ 1%
Pulpanyre vaksine		+ 2 %
Snyltebehandling søye før beiteslipp	+ 0,5%	
Snyltebehandling lam før beiteslipp		+ 1% (+2% *)
Snyltebehandling etter innsett om høsten	+ 1%	+ 1%

*) Ved mangel på snyltebehandling av både søyer og lam økes normaltapet på lam med 2 prosent, da smittebelastningen på lam øker.

Behandling av søknadene

Ved behandlingen av søknadene har vi lagt til grunn opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om rovviltforekomst i området, samt opplysninger om rovvilt drepte dyr i besetningen og nærliggende områder. Fylkesmannen har også vurdert driftsforhold, eksempelvis omfang av tilsyn i sin søknadsbehandling.

Dokumenterte og antatte skader av freda rovvilt dekkes i sin helhet, i tråd med forskriftens § 7. Søkerne skal gis individuell behandling, og etter forskriftens § 8 skal fylkesmannen utøve skjønn ved vurdering av øvrige omstendigheter som tilsier tap voldt av freda rovvilt. Alle søkere har fått en skriftlig individuell vurdering i sitt tilsagns- eller avslagsbrev. Søknadsmengdens fordeling på beitekommune og behandlingen i 2011 er vist i tabellen under. 25 % av årets tap utover normaltap av lam er dekt i nærområdet av dokumenterte skader av kongeørn (Åseral & Hægebostad) og gaupe (Bygland) i 2010. 4 søkere i Åseral har fått erstaninger basert på årets påviste bjørnskaade.

Tabell 1. Innhold i og behandling av erstatningssøknader i Vest-Agder i 2011.

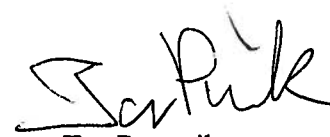
Beite-kommune	Antall søkere	Sluppet sau	Sluppet lam	Søkt sau	Søkt lam	Erstattet sau	Erstattet lam	Utbetalt, kroner
Åseral	12	829	1347	89	216	28	73	262 172
Hægebostad	4	310	455	19	50	0	7	12 123
Søgne	1	10 (geit)	8 (kje)	2	5	0	4 (kje)	2 400
Bygland*	1	276	305	0	47	0	23	43 105
Totalt	18	1425	2215	110	318	28	117	319 800

*En av søkerne (fra Kristiansand) hadde sine beitedyr i Bygland.

1 søker fra Hægebostad fikk avslag på sin søknad. Ved ønske om ytterligere informasjon kan henvendelser rettes til miljøvern avdelingen ved viltforvalter. Informasjon presenteres også på våre nettsider <http://www.fylkesmannen.no/va> og mere detaljer om kadaverfunn er å finne på Direktoratet for naturforvaltning sin nettside www.rovviltportalen.no/rovbase/.

Etter fullmakt

Ørnulf Haraldstad
miljøverndirektør

Tor Punsvik
viltforvalter